

Εξώφυλλο

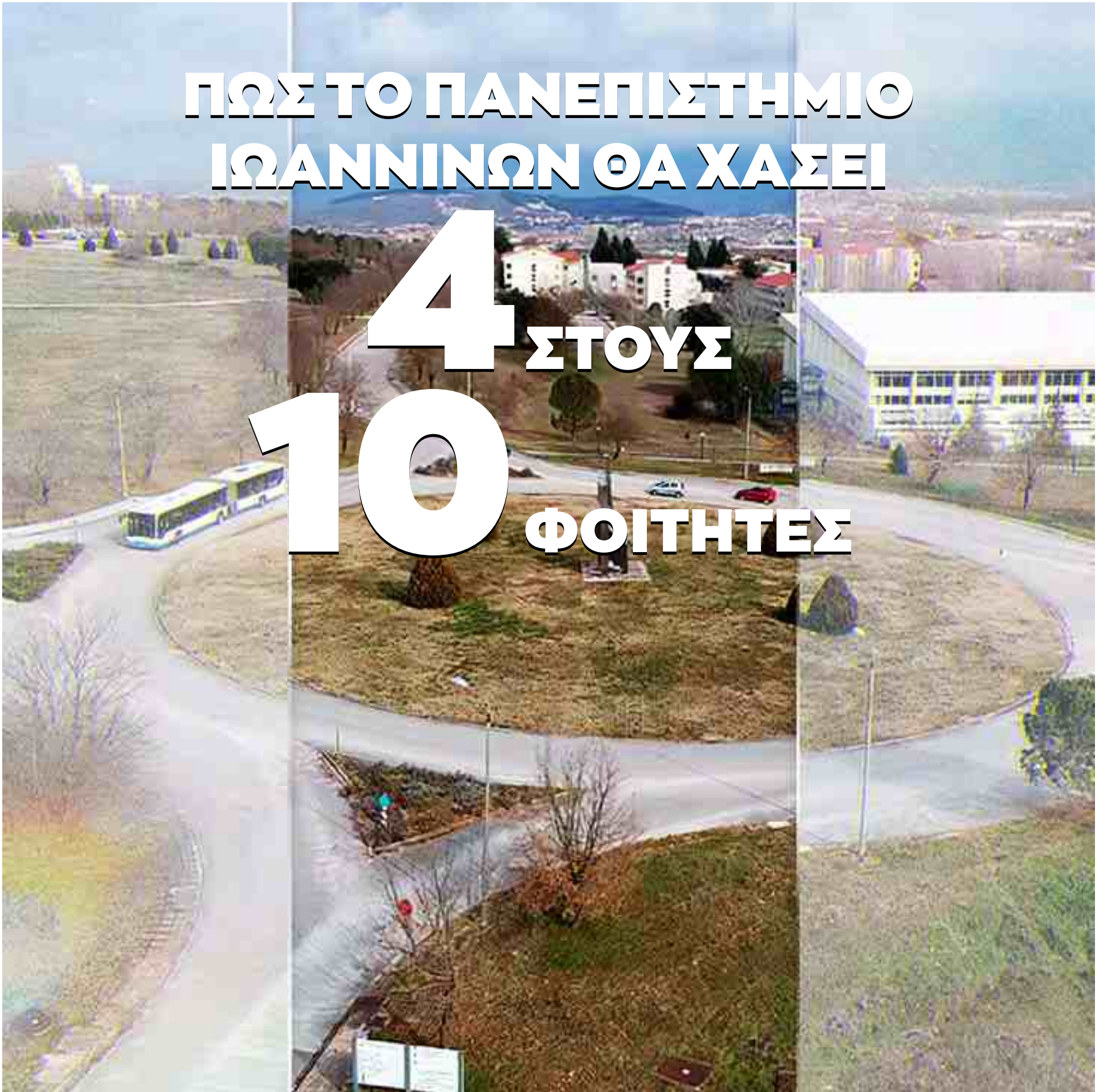
ISSN: 2944-9391

Η ΨΗΦΙΑΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ▪ ΚΥΡΙΑΚΗ 24 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2024 ▪ ΤΕΥΧΟΣ #323

**ΠΩΣ ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΘΑ ΧΑΣΕΙ**

4 **ΣΤΟΥΣ**

10 **ΦΟΙΤΗΤΕΣ**

Η ΒΔΟΜΑΔΑ ΠΟΥ ΠΕΡΑΣΕ, ΣΤΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ

Οι πιο διαβασμένες ειδήσεις στον Τύπο Ιωαννίνων,
τη βδομάδα που πέρασε

Αγρόκτημα Κατσικά: εκεί που σχεδιάζεται ένα πάρκο αλλά...

ΤΟ ΑΓΡΟΚΤΗΜΑ Κατσικά, «ο τόπος με τις πολλές δυνατότητες», όπως το έχει χαρακτηρίσει ο περιφερειάρχης Ηπείρου Αλέκος Καχιμάνης, εδώ και τρία χρόνια σχεδόν, δεν αποτελεί παρά μόνο τον τόπο αποθήκευσης των δοκαριών του πρώην κλειστού γηπέδου ξιφασκίας.

<https://typos-i.gr/article/agrokthma-katsika-ekei-poy-sxediazetai-ena-parko-alla>

Καραμανλής...
σιωπηλός στα Γιάννενα

Ο ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ, πρώην πρωθυπουργός, ήρθε στα Γιάννενα σήμερα 18 Νοεμβρίου ως πρόεδρος της SYNDEA πλέον, για να πάρει μέρος σε συνάντηση εργασίας στην Τράπεζα Ηπείρου.

<https://typos-i.gr/article/karamanlhs-siwphlos-sta-giannena>

Πεθαίνουν στο Τέλος:
Live στα Γιάννενα

Οι Πεθαίνουν στο Τέλος έρχονται με το νέο έτος, στις 4 Ιανουαρίου 2025 στα Γιάννενα, για ένα live στο Studio 203.

Τη συναυλία θα ανοίξουν οι Ωχτομηδέν.

<https://typos-i.gr/article/pebainoyn-sto-telos-live-sta-giannena>

4

Η Περιφέρεια
Ηπείρου
πήγε Λονδίνο...

<https://typos-i.gr/article/h-perifereia-hpeiroy-phge-londino>

Ο Τύπος χρειάζεται τη στήριξή σας

Ο Τύπος Ιωαννίνων typos-i.gr, είναι ένα ανεξάρτητο, συνεταιριστικό μέσο ενημέρωσης στα Γιάννενα, με τρεις εργαζόμενους πλήρους απασχόλησης.

Τίποτα από τα παραπάνω δεν είναι δεδομένο στα ΜΜΕ.

Είναι επίσης ένα μέσο ενημέρωσης που θέλει και επιδιώκει να βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στους αναγνώστες και τις αναγνώστριές του. Γιατί το αναγνωστικό κοινό είναι πάντα αυτό που τελικά έχει τον τελευταίο λόγο. Και έτσι πρέπει. Αυτό που θέλουμε, είναι προοπτικά να βασιζόμαστε αποκλειστικά στις συνδρομές των αναγνωστών και αναγνωστριών μας.

Η επιβίωση της δημοσιογραφίας, πόσο μάλλον σε τοπικό επίπεδο, δεν είναι εύκολη υπόθεση.

Με την προϋπόθεση της αλληλεπίδρασης και της συνειδητοποίησης του πραγματικού ρόλου ενός μέσου ενημέρωσης, ο «Τύπος Ιωαννίνων» ζητάει τη στήριξή σας.

Τη στήριξη του καθενός και της καθεμίας από εσάς που μας διαβάζει τόσα χρόνια και που μας εμπιστεύεται.

Κάνοντας μια συνδρομή μέσω του **Patreon**, με 5 ευρώ το μήνα, στηρίζετε την ύπαρξη του typos-i.gr και όλων των πραγμάτων που δημιουργούμε.

Από τις καθημερινές ειδήσεις και την ενημέρωση, μέχρι τις εκδόσεις, τα ντοκιμαντέρ κ.ο.κ.

Για να κάνετε τη συνδρομή, πατήστε το κόκκινο «κουμπί» στο τέλος του άρθρου ή απλά, τον εξής σύνδεσμο: https://www.patreon.com/TyposI?fan_landing=true

Μέσω του Patreon, μιας πλατφόρμας στήριξης δημιουργών περιεχομένου, θα μπορείτε να βλέπετε είτε αποκλειστικό περιεχόμενο, άρθρα που ανεβαίνουν μόνο εκεί δηλαδή και όχι δημόσια, είτε να έχετε πρόσβαση νωρίτερα σε podcasts, ψηφιακά έντυπα, είτε να συμμετέχετε σε κληρώσεις για θεάματα που γίνονται στα Γιάννενα.

Επίσης, μπορείτε εκεί να δείτε όλο το **ντοκιμαντέρ By the Lake**, για τη μουσική σκηνή των Ιωαννίνων μεταξύ 1975-1995, αλλά και να κατεβάσετε **δύο ψηφιακές εκδόσεις** του Τύπου Ιωαννίνων.

Επιπλέον, κάθε συνδρομητής-τρια θα λάβει έναν κωδικό έκπτωσης για τον επόμενο τόμο «**25+1 ρετρό ιστορίες**» που θα κυκλοφορήσει το 2024.

Ουσιαστικά, μέσω του Patreon, κάνετε μια πάγια εντολή για κάθε μήνα μέσω της τραπεζικής σας κάρτας. Δεν πρόκειται να σας ζητηθούν τραπεζικοί κωδικοί ή ο,τιδήποτε προσωπικό. Το Patreon είναι μια αναγνωρισμένη και ασφαλής πλατφόρμα στήριξης δημιουργών.

Αν έχετε πρόβλημα στην εγγραφή, μπορείτε να επικοινωνήσετε μαζί μας με mail ή στο messenger της σελίδας του Τύπου στο facebook, για πληροφορίες.

 BECOME A PATRON

Γαναδιό: «κάννα-δυο» κι άλλες ερμηνείες

[ΤΗΣ ΒΑΡΒΑΡΑΣ ΑΓΓΕΛΗ]

Το Γαναδιό είναι ένας από τους πιο όμορφους παραδοσιακούς οικισμούς της Ηπείρου. Είναι χτισμένο σε υψόμετρο 890 μ. στις βόρειες πλαγιές του Σμόλικα, σε απόσταση 30 χλμ, από την Κόνιτσα, με την πέτρινη αρχιτεκτονική να κυριαρχεί. Κάποτε και μέχρι το 1926, αποτελούσε μαζί με τη Μεσαριά (νυν Μόλιστα) και το Μποτσιφάρι (νυν Μοναστήρι) μία κοινότητα.

Είναι από τα χωριά της Ηπείρου που ζωντανεύουν μόνο τον Αύγουστο.

Στο παρελθόν, η ενασχόληση των κατοίκων αφορούσε κυρίως τη γεωργία και την κτηνοτροφία. Αρκετοί κάτοικοι έγιναν μαστόροι της πέτρας, ενώ άλλοι, ιδίως στα τέλη του 18ου και κατά τον 19ο αιώνα μετανάστευσαν στο εξωτερικό, κυρίως στη Ρουμανία, όπου ασχολήθηκαν με το εμπόριο. Όπως συνέβη σε πολλά χωριά, άρχισε να ερημώνει από τη δεκαετία του '50 και μετά.

Το Γαναδιό είχε την τύχη να έχει τους ευεργέτες του: τον Νικόλαο Ξυνό και τον γιο του, Σπυρίδωνα. Χάρη στις δωρεές του και στις ευεργεσίες του τον 19ο αιώνα, έγινε εφικτή η ανέγερση ή η συντήρηση-λειτουργία σημαντικών κτιρίων, όπως του Σχολαρχείου και του Παρθεναγωγείου. Το κτίριο του Παρθεναγωγείου προσπαθεί να αποκαταστήσει η Περιφέρεια Ηπείρου εδώ και τέσσερα χρόνια.

Όσον αφορά την προέλευση του τοπωνυμίου

του «Γαν(ν)αδιό», πολλές οι ερμηνείες που έχουν κατατεθεί, χωρίς κάποια να είναι κυρίαρχη. Υπάρχουν ερμηνείες που θέλουν το Γαναδιό να προέρχεται από το κύριο όνομα Γεννάδιος (στη συνέχεια Γενναδιό και με παραφθορά Γανναδιό), από το πατρωνυμικό «Γαναδαίοι/Γαναδιοί» δηλώνοντας τους απόγονους του φέροντος το όνομα «Γαν(ά-δης)» και πρώτους οικιστές του χωριού ή από την αρχαία ελληνική λέξη «γανάω» (γυαλίζω).

Ο καθηγητής Γλωσσολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων Κώστας Ευ. Οικονόμου έχει καταθέσει δυο ερμηνείες. Η πρώτη θέλει το τοπωνύμιο να προέρχεται από τη λέξη «καννάβι» και η δεύτερη από τη λέξη «γανάδι, γανάδα» οι οποίες «χρησιμοποιήθηκαν συνεκδοχικά για να δηλώσουν τον 'τσιγγάνο, τον γύφτο// τον φορτικό και ενοχλητικό άνθρωπο', όπως αναφέρει στη μελέτη του «Τα οικωνύμια του νομού Ιωαννίνων-Γλωσσολογική εξέταση». Η επίκουρος καθηγήτρια Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων Ελένη Κίγκα έχει καταθέσει και μια άλλη ερμηνεία: Ότι το τοπωνύμιο προέρχεται από το μεσαιωνικό κύριο όνομα Γανναδαίος ή Γανναδέος, «που αποτελεί τον συνηθέστερο τύπο του επίσης μεσαιωνικού κατωϊταλικού ονόματος Καναδέος».

Υπάρχει και η λαϊκή παράδοση που έχει τη δική της δύναμη. Σύμφωνα με αυτήν, το Γαναδιό προέρχεται από την έκφραση «κάννα δυο=ολίγοι, μερικοί», με το σκεπτικό ότι ο οικισμός είχε αρχικά πολύ λίγους κατοίκους.

Στο παρελθόν, η ενασχόληση των κατοίκων αφορούσε κυρίως τη γεωργία και την κτηνοτροφία. Αρκετοί κάτοικοι έγιναν μαστόροι της πέτρας, ενώ άλλοι, ιδίως στα τέλη του 18ου και κατά τον 19ο αιώνα μετανάστευσαν στο εξωτερικό, κυρίως στη Ρουμανία

[ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΤΣΑΝΤΙΚΟΥ]

Ενα μεγαλεπήβολο εγχείρημα, όσο και στρεψόδοχο επιχείρημα της εξουσίας στην Ελλάδα, απέναντι στα πανεπιστήμια της είναι οι «αιώνιοι φοιτητές» ή «λιμνάζοντες» όπως είναι η τυπική ονομασία του, πλέον.

Στην Ελλάδα, το «ξεκαθάρισμα» των ακαδημαϊκών καταλόγων έχει ταυτιστεί με την πιο νεοφιλελεύθερη πολιτική τάση. Ο λόγος είναι υπαρκτός, μιας και το σχέδιο δεν είναι απλώς το «νοικοκύρεμα της ανώτατης παιδείας». Δεν υπάρχει κάποιο... ocd με τα μητρώα δηλαδή, αλλά ένα εγχείρημα «ακαδημαϊκής αναδόμησης», στο οποίο εντάσσονται τα ιδιωτικά πανεπιστήμια, η συνεχής υποχρηματοδότηση των δημοσίων ιδρυμάτων και γενικώς, η ποσοτική και «καθωσπρεπική» διαχείριση της ανώτατης εκπαίδευσης στην Ελλάδα.

Το εγχείρημα συνοδεύεται σταθερά από τα επιφανειακά και επικοινωνιακά επιχειρήματα της «κατάντιας του ελληνικού πανεπιστημίου». Μια προσεκτική και πιο ενδελεχής ματιά στα βιογραφικά πολιτικών στελεχών στην Ελλάδα πάντως, θα αποκάλυπτε ότι αρκετά από αυτά δεν θα «ξέφευγαν» από το νόμο Κεραμέως. Είτε για αντικειμενικούς λόγους, είτε γιατί ξεκινούσαν ήδη την πολιτική τους καριέρα ή... σιδηρόπλοιο.

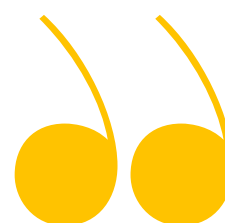
Στον αντίποδα, το θέμα της διαγραφής φοιτητών-τριών από τα πανεπιστημιακά τμήματα πάει πολύ πιο μακριά από τη μείωση του ενεργού οικονομικά πληθυσμού για μια σειρά πόλεις, κυρίως στην περιφέρεια, άρα και των οδυνηρών επιπτώσεων στις τοπικές οικονομίες.

Ήδη, η κυβέρνηση της ΝΔ έχει πλήξει τους φοιτητικούς πληθυσμούς με τη θέσπιση της Ελάχιστης Βάσης Εισαγωγής, που ουσιαστικά αποτελεί μια δεύτερη «κρησάρα» επιλογής και κριτήριο απόρριψης.

Το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων βλέπει τους αριθμούς αύξησης του φοιτητικού πληθυσμού να επιβραδύνονται εδώ και μια τριετία, κατά την οποία έρχονται σχεδόν 30% λιγότεροι πρωτοετείς, στα Γιάννενα. Το 2021, η Νίκη Κεραμέως εισήγαγε ένα νόμο με τον οποίο ορίζεται πως το ανώτατο όριο σπουδών το «ν+» στη φοιτητική διάλεκτο, είναι τα 6 χρόνια για τμήματα τετραετούς φοίτησης και τα 3 χρόνια επιπλέον για τις πενταετούς και εξαετούς. Εξαιρέσεις προβλέπονται για έκτακτες περιπτώσεις, θέματα υγείας ή παράλληλη εργασία.

**ΠΟΣΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΧΑΝΕΙ
ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ**

Τι θα σημάνει η εφαρμογή του νόμου όμως, για το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων;

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ:

Ο νόμος «κόβει» το 44% του φοιτητικού πληθυσμού

αννίνων είναι 15.096 άτομα, δηλαδή το 44,92% του φοιτητικού πληθυσμού. Ένα ακόμα ενδιαφέρον στοιχείο είναι ότι το 34% του συνολικού αριθμού που φοιτά σε τετραετή προγράμματα σπουδών, φτάνει στο τέλος της τρέχουσας ακαδημαϊκής χρονιάς, στο ανώτατο επιτρεπόμενο όριο. Κοινώς, αν εφαρμοστεί ο νόμος Κεραμέως, το ίδρυμα των 23 τμημάτων θα χάσει τους 4 στους 10 φοιτητές του.

Ένα όχι μόνο ποσοτικό μέγεθος

Μια αναγκαία σημείωση εδώ, είναι η εξής: η εφαρμογή του νόμου αναμένεται να πλήξει την ακαδημαϊκή κοινότητα των Ιωαννίνων, όχι τόσο ποσοτικά, αλλά ως ένα «μοντέλο» αυστηροποίησης και επιφανειακής τάξης, εφόσον το ίδρυμα συνεχίζει να υποχρηματοδοτείται και να μην μπορεί να υποστηρίξει επαρκώς και με άνεση λειτουργίες, δομές και, κυρίως, εκπαίδευση και έρευνα.

Το ποσοτικό κομμάτι είναι ένα ζήτημα, ωστόσο ποτέ ο αριθμός που χρησιμοποιούσαν στα επιχειρήματά τους οι τοπικές αρχές δεν ήταν ακριβής. Δεν ήταν 20.000 οι φοιτητές το 2006 ή το 2007 για παράδειγμα και κυρίως, δεν υπήρχαν όλοι εδώ, την ίδια περίοδο ή στιγμή.

Γι αυτό εξάλλου και οι «λιμνάζοντες» στην πραγματικότητα δεν κοστίζουν κάτι πραγματικά, στο δημόσιο συμφέρον. Δεν έχουν πρόσβαση σε φοιτητικά οφέλη, εκπτώσεις κ.λπ. δεν έχουν επίσης πάσο. Αυτά, τα μοιράζουν εταιρίες κινητής τηλεφωνίας...

Αυτό που όντως πλήττει πιο άμεσα (και πιο δραστικά) την τοπική οικονομία, είναι η «αιμορραγία» στους πρωτοετείς. Ακόμα μεγαλύτερη είναι η επίδραση στην ακαδημαϊκή ζωή και δραστηριότητα, γιατί «πανεπιστήμιο» δεν σήμαινε ποτέ και δεν σημαίνει απλώς μάθημα-εξεταστική-πτυχίο.

Οι πρωτοετείς είναι πάντα το πιο ζωντανό και ενεργό κομμάτι του φοιτητικού πληθυσμού και αυτοί κινούν μια σειρά πράγματα και δραστηριότητες σε μια περιφερειακή πόλη. Όταν αυτοί απουσιάζουν, μια σειρά συναρτώμενα πράγματα, αποδρομούν...

Σύμφωνα με τα στοιχεία του ιδρύματος, υπάρχουν 33.602 εγγεγραμμένοι-ες, στα μπτρώα των τμημάτων του, φέτος (ακαδημαϊκό έτος 2024-2025).

Περίπου το ένα τρίτο αυτών (13.585) φοιτούν εντός της ελάχιστης διάρκειας,

όπως ορίζεται από το νόμο Κεραμέως. Άλλοι-ες 4.921 είναι στα «ν+» χρόνια, δηλαδή μέχρι το τρίτο έτος πτυχίου, ανάλογα με το τμήμα.

Οι φοιτητές-τριες που κινδυνεύουν άμεσα με διαγραφή στο Πανεπιστήμιο Ιω-

Μερικές αντιφάσεις του νόμου

Δύο ακόμα διαστάσεις του προβλήματος που ανοίγει, είναι οι εξής: Ένας φοιτητής ή μια φοιτήτρια που είναι πχ στο 7ο έτος φοίτησης της Φιλοσοφικής ή στο 8ο των Μηχανικών Η/Υ δεν έχει εγκαταλείψει τη σχολή κατ' ανάγκη, όπως πχ ενδεχομένως ο αριθμός μπτρώου 44 της Φιλοσοφικής (ο αριθμός είναι τυχαίος). Ένας άνθρωπος που κατάγεται από τα Γιάννενα και κυρίως, εργάζεται, δεν χάνει σώνει και καλά την επαφή με τη σχολή όταν περάσουν τα προβλεπόμενα έτη φοίτησης.

Άλλωστε, αρκετά τμήματα του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων καυχώνται ακόμα ότι τα πτυχία τους είναι «δύσκολα» και προβάλουν τους υψηλούς μέσους όρους σπουδών, οι οποίοι αγγίζουν ή και ξεπερνούν τα προβλεπόμενα από το νόμο. Ακόμα, το ζήτημα των εργαζόμενων φοιτητών-τριων είναι επίσης ανοικτό: αυτοί τροφοδοτούν το εύκολο, πρόσκαιρο, φτηνότερο και, ενίοτε, χωρίς ασφάλιση, εργατικό δυναμικό, για τομείς που στην πόλη των Ιωαννίνων είναι ανθηροί επιχειρηματικά.

Στην «εξίσωση» πρέπει να μπει και η απομάκρυνση των φοιτητών από τα Γιάννενα, ειδικά μετά την πανδημία: το κόστος ζωής που αυξήθηκε σημαντικά, τα ιδιαίτερα ακριβά ενοίκια, τα ελλιπή μέσα μαζικής μεταφοράς, οδήγησαν αρκετό κόσμο στην ευκαιριακή παρουσία του στην πόλη, περιορίζοντας στα «απόλυτα αναγκαία» για αρκετά τμήματα: εξεταστική, εργαστήρια και πάλι πίσω... Πάντως, με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, το «μοντέλο Κεραμέως» δεν κυνηγάει τους διάφορους... Τροφίμοφ ή Ρίνγκουιντ-ήρωες του Τσέχοφ και του Πράτσετ αντίστοιχα- αλλά περισσότερο την αντίληψη ότι η ακαδημαϊκή κοινωνία πρέπει να μπορεί να «αυτορρυθμίζεται» και να είναι βασικά και θεμελιακά ελεύθερη...

25 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

«Θραύσματα
γένους
θηλυκού»

ΜΙΑ περφόρμανς με την Κατερίνα Τσολίγκα, με αφορμή την παγκόσμια μέρα εξάλειψης της βίας κατά των γυναικών θα γίνει τη Δευτέρα 25 Νοεμβρίου, στις 21:00, στο «Θυμωμένο Πορτραίτο» [Καποδιστρίου 20]. Η περφόρμανς έχει τίτλο «Θραύσματα γένους θηλυκού» και περιλαμβάνει αποσπάσματα θεατρικών κειμένων, ποιήματα και αγαπημένα τραγούδια. Φιλική συμμετοχή: Πηνελόπη Μπτσογιάννη, Μυρτώ Τόλη. Ειδική συμμετοχή-απαγγελία: Δημήτρης Κάλλος. Η είσοδος είναι ελεύθερη. Προαιρετικό εισιτήριο αλληλεγγύης τα έσοδα του οποίου θα δοθούν στο Strong me, Κίνημα για την πρόληψη & καταπολέμηση της έμφυλης βίας [https://strong-me.com].

30 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

Ο Rack στο Stage

Ο ΡΑΠΕΡ RACK έρχεται στο Stage Ioannina το Σάββατο 30 Νοεμβρίου. Support Act IAMSTRONG. Οι πόρτες ανοίγουν στις 21:30-τηλέφωνο κρατήσεων 6975200586. Προπώληση στο more.com. Hard Copies εισιτήρια σε Manthos optical και Orbit.

29 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

Οι Γιαγκίνηδες
στον Πολυχώρο Αγορά

ΣΤΙΣ 29 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ, ο Πολυχώρος Αγορά θα φιλοξενήσει τους Γιαγκίνηδες. Μαζί τους η Χρύσα Λεραγιάννη στο ακορντεόν, η Ελένη Φουρλάνου στο βιολί και στο κανονάκι και ο Σάκης Πολύζος στο κοντραμπάσο.

Τα εισιτήρια κοστίζουν 10 ευρώ στην προπώληση και 12 ευρώ στο ταμείο. Προπώληση εισιτηρίων: ticketservices.gr και σε επιλεγμένα φυσικά σημεία.

1 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

Stand up comedy
με τη Χαρά Τσιώλη

STAND UP comedy με τη Χαρά Τσιώλη και την παράστασή της-μέθοδο αυτοβελτίωσης «δε Saltarismed» την Κυριακή 1 Δεκεμβρίου, στις 20:00, στην αίθουσα «Αρχ. Σπυρίδωνος» στην πρώην Ζωσιμαία Παιδαγωγική Ακαδημία. Εισιτήρια: 12 ευρώ στην προπώληση, 15 ευρώ στο ταμείο. Προπώληση more.com και βιβλιοπωλείο Πρόκος.

ΘΕΑΤΡΟ

25, 29-30 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ.

1-2 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

«Τίτα-Λου»

ΤΟ ΕΡΓΟ της Catherine Anne «Τίτα-Λου» σε σκηνοθεσία Γιάννη Κοντού ανεβάζει η θεατρική ομάδα «Μπαγαμπόντο», στο Μέκκιο Οικοτροφείο, στις 25 Νοεμβρίου, στις 20:00, στις 29 και 30 Νοεμβρίου, στις 21:00, και στις 1 και 2 Δεκεμβρίου, στις 20:00.

Η υπόθεση: Δύο αδερφές, η Τίτα και η Λου, μετά τον θάνατο του πατέρα τους, ξεκινούν ένα ταξίδι ενηλικίωσης, αυτοπραγμάτωσης και χειραφέτησης. Τους ρόλους ερμηνεύουν η Αφροδίτη Αθανασιάδου και η Κίκα Ζαχαριάδου. Σε ρόλο αφηγητή ο Γιάννης Κοντός, ενώ μουσικός επί σκηνής ο Βασίλης Λαγδάς. Πρόκειται για μια παράσταση «δωματίου» με αφηγηματικά στοιχεία και ζωντανή μουσική. Εισιτήριο: 13€, 11€ το μειωμένο. Προπώληση εισιτηρίων ticketservices.gr.

30 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ,

1-2 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

«με τη μιά!»

ΤΗΝ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ «με τη μιά!», βασισμένη στην ισπανική ταινία «Τος Τος», ανεβάζει η Κεντρική Θεατρική Σκηνή του καλλιτεχνικού σωματείου «Οι Αθεράπευτοι» στις 30 Νοεμβρίου και στις 1 και 2 Δεκεμβρίου, στις 21:30, στο θέατρο της Στοάς Ορφέα. Σκηνοθετεί ο Δημήτρης Παππάς. Εισιτήριο 10 ευρώ, 8 ευρώ στην προπώληση (από τους «Αθεράπευτους»). Τηλέφωνα κρατήσεων: 6981981067 & 6981981058.

ΣΙΝΕΜΑ

24-25 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

«Γιοζίμπο»

ΤΟ ΑΦΙΕΡΩΜΑ του στον Ακίρα Κουροσάβα εγκαινιάζει το καλλιτεχνικό σωματείο Ιωαννίνων «Εξαύδα». Στις 24 και 25 Νοεμβρίου, στις 20:15, στον χώρο της «Εξαύδα» [Κουτουριώτη 31] θα προβληθεί η ταινία «Γιοζίμπο» [1961].

25-30 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ,
1-2 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

«Η Μητέρα του Σκύλου, στις Αθήνας»

ΜΕ ΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟ μέρος της παράστασης «Η Μητέρα του Σκύλου, στις Αθήνας» επιστρέφει στα θεατρικά δρώμενα των Ιωαννίνων η Καλλιτεχνική Σκηνή Ηπείρου «Σύνθεση». Η παράσταση ανεβαίνει στις 23, 24 και 25 Νοεμβρίου, στις 20:30, στο λόμπι του ξενοδοχείου ERMIS, σε σκηνοθεσία Γιώργου Νάκου και με ερμηνεία της Ελευθερίας Πανταζή. Είσοδος: 10€ - Μειωμένο: 8€ (στην τιμή περιλαμβάνεται ένα ποτήρι κρασί). Κατάλληλο άνω των 12 ετών - Τηλέφωνο κρατήσεων: 6947691699.

29-30 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ, 1 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

«Μόλις χώρισα»

ΤΗΝ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ «Μόλις χώρισα» των Βασίλη Μυριανθόπουλου και Βαγγέλη Χατζηνικολάου, ανεβάζει το θέατρο «Κύκλος» (Αραβαντινού 14), στις 29 και 30 Νοεμβρίου και στη 1 Δεκεμβρίου, στις 21:15.

Σκηνοθετεί ο Πέτρος Χριστακόπουλος. Παίζουν: Μίνα Παππά, Γεωργία Διακοπούλου, Λένα Σκορέλλη, Άννια Μπούντιοκ, Μαρία Ευσταθοπούλου, Πέτρος Χριστακόπουλος, Γιάννης Παπαγεωργίου, Κώστας Κούρτης, Βαγγέλης Παλούκας, Κωνσταντίνος Καψάλης.

Εισιτήριο: 13 ευρώ, 10 ευρώ το μειωμένο. Τηλέφωνο κρατήσεων: 6979139705 & 2651181480.

30 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

«Σίτος Σιταράκις»

ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ Actina (Άννης Κομνηνής 8) ανεβάζει την παιδική παράσταση «Σίτος Σιταράκις-Αυτός ο μεγάλος μικρός» στις 30 Νοεμβρίου, στις 18:30. Οι συντελεστές της παράστασης: Κείμενο: Δημήτρης Αδάμης, Διασκευή-Σκηνοθεσία: Αθηνά Ταικινιά. Ερμηνεύουν: Μαρία Γιαννάκη, Ηλίας Μάνθος, Δέσποινα Ναυρόζογλου, Άννα Παπανικολάου. Εισιτήριο: 10 ευρώ, 8 ευρώ το μειωμένο. Υπάρχουν και οικογενειακά εισιτήρια. Κρατήσεις: 6974865401.

1 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

«Το αγόρι με τη βαλίτσα»

Η ΠΑΙΔΙΚΗ Σκηνή του ΔΗΠΕΘΕ Ιωαννίνων ανεβάζει το έργο του Mike Kenny «Το αγόρι με τη βαλίτσα» σε σκηνοθεσία Πολάντας Καπέρδα την Κυριακή 1 Δεκεμβρίου, στις 19:00, στο Καμπέριο Θέατρο. Παίζουν: Πέτρος Χριστακόπουλος, Έλενα Κατέχη, Βασίλης Σιάφης, Στέλλα Κατσαρού. Εισιτήριο: 10 ευρώ, 5 ευρώ το μειωμένο (φοιτητικό, μαθητικό κλπ), 3 ευρώ για κατόχους κάρτας ανεργίας και ΑμεΑ.

1 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

«Το ασχημόπαπο στη λίμνη των κύκνων»

ΤΗΝ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ «Το ασχημόπαπο στη λίμνη των κύκνων» ανεβάζει η Παιδική Θεατρική Σκηνή του καλλιτεχνικού σωματείου «Οι Αθεράπευτοι» την Κυριακή 24 Νοεμβρίου, στις 11:30, στο θεατράκι της Στοάς Ορφέα. Σκηνοθετεί ο Δημ. Παππάς. Γενική είσοδος: 8€. Οικογενειακό: 15€ (για δύο), 20€ (για τρεις), 25€ (για τέσσερις). Τηλέφωνα κρατήσεων: 6981981067 & 6981981058.

ΕΝΑ ΒΙΒΛΙΟ ΤΗ ΒΔΟΜΑΔΑ

Η γυναικεία ποίηση στην Ελλάδα

**ΔΡΕΠΟΝΤΑΣ
ΤΑ ΟΣΤΡΑΚΑ ΤΩΝ
ΔΙΘΥΡΑΜΒΩΝ ΤΟΥΣ**
ΑΡΙΣΤΕΑ
ΠΑΠΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ
ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΕΝΥΓΝΙΟ

Υπάρχει όντως γυναικεία γραφή κι αν ναι, τι ακριβώς αντιπροσωπεύει, με ποιους τρόπους θεσπίζει τους νόμους της και πώς τους υπερασπίζεται; Ανοίγει πράγματι η λογοτεχνία που γράφεται από γυναίκες τον δρόμο για ένα διαφορετικό σύμπαν και εφόσον το κάνει, ποια σχέση έχει ένα τέτοιο σύμπαν με το σύμπαν των ανδρών; Αποτελεί ορκισμένο εχθρό του, παραμένοντας σε μετωπική αντίθεση μαζί του, ή προτείνει απλώς μια εναλλακτική προοπτική, προβάλλοντας ένα είδος ευαισθησίας που δεν θα αποκτήσει ποτέ ο ανδρικός λόγος; Τα ερωτήματα επανέρχονται επί πολλές δεκαετίες, αλλά η Αριστεά Παπαλεξάνδρου με το δίτομο έργο της «Δρέποντας τα οστρακα των διθυράμβων τους», που κυκλοφορεί εδώ και λίγο καιρό από τις εκδόσεις Ενύπνιο, πηγαίνει εξαρχής πέρα από αυτά. Το βασικό ερευνητικό της ζήτημα δεν είναι η ποίηση γυναικών και ανδρών, με τις αντιθέσεις και τους διαχωρισμούς της, αλλά το πότε η κριτική η οποία έχει ασχοληθεί με τις Ελληνίδες ποιήτριες παύει να τις αντιμετωπίζει συγκαταβατικά, θεωρώντας απλώς ανεκτή τη δουλειά τους στον ανδρικό κόσμο, ή εξετάζοντας έστω τα έμφυλα χαρακτηριστικά τους, και ξεκινά να αποτιμήσει την αξία και το βάρος τους επί τη βάσει της λογοτεχνικής τους πληρότητας.

Η Παπαλεξάνδρου, ποιήτρια η ίδια, βάζει κάτω από τον φακό της το διάστημα 1974-2000 και έχει ψάξει περίπου τα πάντα: λογοτεχνικά περιοδικά, εφημερίδες, ανθολογίες και ιστορίες λογοτεχνίας, τόμους κριτικής ερμηνείας και αξιολόγησης. Παρακολουθώντας την ιστορία της κριτικής για τη γυναικεία ποίηση, ξεδιπλώνει και την ολοζώντανη εικόνα της ιστορίας της γυναικείας ποίησης μέχρι το πιο κρίσιμο σημείο: όταν με άλλα λόγια, όπως το είπαμε προηγουμένως, θα περάσουμε από τη γυναικεία ποίηση στην τέχνη της ποίησης ανεξαρτήτως φύλου.

Οι γυναίκες προσήλθαν στην ποίηση (δεν συνέβη το ίδιο με την πεζογραφία) από πολύ νωρίς (ας σκεφτούμε τους ερωτικούς στίχους της Σαπφώς ή τα λατρευτικά επιγράμματα της Κασσιανής), αλλά μόνο από τον 19ο αιώνα και μετά άρχισαν να διαμορφώνουν την εντελώς προσωπική τους γλώσσα. Ο φεμινισμός έπαιξε σίγουρα εν προκειμένω δραστικό ρόλο: δεν είναι τυχαίο πως η έννοια της υποκειμενικότητας αναδείχθηκε από γυναίκες θεωρητικούς της εποχής μας (ανάμεσά τους η Τζούλια Κρίστεβα και η Κατρίν Κλεμάν), που έβαλαν απέναντι στον άκαμπτο και αυταρχικό λόγο του ανδρικού φύλου τη συνεχή κινητικότητα, την πολυσημία και την ανατρεπτική διάθεση της γυναικείας έκφρασης.

Σε ό,τι αφορά τη νεοελληνική ποίηση, οι γυναίκες ξεκίνησαν την πορεία τους από τις πρώτες δεκαετίες του 20ου αιώνα (από την Αιμιλία Δάφνη, τη Μυρτιώτισσα, τη Μαρία Πολυδούρη, τη Ρίτα Μπούμπη-Παπά και τη Μελισσάνθη μέχρι τη Μέλω Αξιώτη, τη Μάτση Χατζηλαζάρου, τη Ζωή Καρέλλη

και τη Σοφία Μαυροειδή-Παπαδάκη), για να ενισχύσουν φανερά τη θέση τους μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο (από την Ελένη Βακαλό, τη Βικτωρία Θεοδώρου, την Όλγα Βότση και τη Μαντώ Αραβαντινού μέχρι την Κική Δημουλά, τη Ζέφη Δαράκη, τη Νανά Ησαΐα και την Κατερίνα Αγγελάκη-Ρουκ). Το διαταραγμένο και κατακερματισμένο εσωτερικό τοπίο, το αθόρυβο, σχεδόν αποσιωπημένο γυναικείο βίωμα, η ερωτική και η υπαρξιακή οδύνη, η ισχυρή σωματική αίσθηση, όπως και η σταδιακή μετάβαση από την παράδοση στον μοντερνισμό, τον υπερρεαλισμό και τα πρώτα φανερώματα του μεταμοντερνισμού δίνουν τα απαραίτητα στοιχεία αυτής της μακράς διαδρομής, που δεν θα αργήσει να προετοιμάσει μια καινούργια περίοδο: την περίοδο την οποία θα εγκαινιάσουν οι γυναίκες της γενιάς του 1970. Η Παυλίνα Παμπούδη, η Άντεια Φραντζή, η Μαρία Κυρτζάκη, η Τζένη Μαστοράκη, η Δήμητρα Χριστοδούλου, η Μαρία Λαϊνά, η Νατάσα Χατζιδάκι, η Βερονίκη Δαλακούρα και η Αθηνά Παπαδάκη είτε θα ταιριάξουν τη μυθολογία της φύσης και την καθημερινότητα του γυναικείου φύλου με τις αρχαϊκές τους εικόνες, είτε θα εικονογραφήσουν την πάλη με το ανέκφραστο και τις ανεκδήλωτες σημασίες της γλώσσας.

Στην πραγματικότητα, το κριτικό ενδιαφέρον για τις ποιήτριες, παλαιότερες και νεότερες, τείνει να αποκτήσει σάρκα και οστά (και να καταστεί με σαφήνεια ορατό) κατά διάρκεια της δεκαετίας του 1980. Η κριτική εξακολουθεί να υποφέρει από προκαταλήψεις, να παγιδεύεται σε παλινδρομήσεις, να αρνείται πλήθος παραδοχές, πλην όχι μόνο είναι πλέον σε θέση να παρακολουθήσει τον γυναικείο λόγο με τους όρους που θέτει ο ίδιος στον εαυτό του, αλλά και να τον συγκρίνει τη διεθνή ποιητική σκηνή (γυναικεία και ανδρική), καταλήγοντας στη συμπερίληψή στον λογοτεχνικό κανόνα. Κατά την επόμενη δεκαετία θα επέλθει έκρηξη για τις ποιήτριες, τόσο ως προς τα μεγέθη της εκδοτικής παραγωγής και την έκταση των κριτικών αναφορών όσο και ως προς την παρουσία τους στη δημόσια σφαίρα.

Στην πολυσέλιδη διαδρομή της η Παπαλεξάνδρου θα μείνει μέσω της έρευνας της κριτικής όχι μόνο στα καθιερωμένα ονόματα, όπως τα είδαμε να εκτυλίσσονται πρωτύτερα, αλλά και θα εστιάσει σε μια σειρά αφανών περιπτώσεων, που χάθηκαν δικαίως ή αδικίως μέσα στον χρόνο. Θέλω να τονίσω πως εκείνο που κυριαρχεί εδώ δεν είναι η σχολαστικότητα του φιλολόγου, αλλά το πάθος του ερευνητή ή καλύτερα της ερευνήτριας. Ερευνήτρια, η οποία θα μας φέρει κοντά στις σιωπές και τα κενά της ιστορίας της λογοτεχνίας για να αποκτήσουμε μια έντονη αίσθηση του καθημερινού και ιστορικά περίπου άπιαστου λογοτεχνικού γίγνεσθαι. Κι αυτό δεν είναι μικρό και λίγο, αλλά ήδη πολύ - ευπρόσδεκτα πολύ.

ΑΠΕ-ΜΠΕ/Β. ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

ΕΝΑ ΑΛΜΠΟΥΜ ΤΗ ΒΔΟΜΑΔΑ

[ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΤΣΑΝΤΙΚΟΥ]

Στις 22 Νοεμβρίου 1968, κυκλοφόρησε ένα από τα, ενδεχομένως, τρία καλύτερα άλμπουμ όλων των εποχών στην ιστορία της μουσικής: To White Album. Λίγο καιρό πριν, η μπάντα είχε συστήσει τη δική της δισκογραφική, την Apple recs (ναι, υπήρξε αργότερα τεράστια δικαστική διαμάχη με την άλλη Apple).

Επίσης, στη ζωή του Τζον (και της μπάντας) είχε μπει η Γιόκο Όνο, μια εξέλιξη που ισοδυναμούσε με απαρχή τσουνάμι για το όλο σύστημα.

Ακόμα, λίγο πριν ηχογραφηθεί το άλμπουμ, υπήρξε και η πρώτη αποχώρηση μέλους της μπάντας: ο Ρίνγκο έφυγε τον Αύγουστο, αλλά επέστρεψε σύντομα.

Πώς λοιπόν μια μπάντα, υπό αυτές τις, όχι πολύ συνεκτικές συνθήκες, έβγαλε ένα μνημείο ανθρώπινης δημιουργίας; Μα, μιλάμε για τους Beatles...

Ήδη η μπάντα ήταν στο απόγειο της δόξας της, χάρη στο Sgt Peppers που τους είχε καθορίσει ως προκεχωρημένη δύναμη της ψυχεδέλειας.

Με μαθηματική ακρίβεια, αυτή η τάση έστειλε τη μπάντα στην Ινδία, δίπλα στον μαχαρίσι Μαχές Πρασάντ Βάρμα ή απλώς «Μαχές Γιόγκι».

Εκεί, φτιάχτηκε η 1,5 ώρα (!) του άλμπουμ και τα 30 κομμάτια του.

Ποια ήταν αυτά;

Από ψήγματα της protobeatle εποχής όπως το Ob-La-Di, Ob-La-Da, μέχρι έπη όπως το Happiness is a Warm Gun.

Από ροκενρολάκια όπως το Back in USSR (όπου ντραμς παίζει ο Τζον), μέχρι protometal (ναι) ογκόλιθους όπως το Helter Skelter.

Από το Dear Prudence και τη βαθιά μουσική σοφία του, μέχρι την απόδειξη ότι ο Τζορτζ ήταν

Ένα λευκό μουσικό μνημείο της ανθρωπότητας

από τους καλύτερους συνθέτες που πέρασαν από τον πλανήτη: To While my Guitar Gently Weeps. Έστω και αν η κιθάρα που ωρύεται στο κομμάτι, είναι του Κλάπτον...

Από αβάν γκαρντ κομμάτια όπως το Revolution 9 μέχρι την... πασοκ στιχουργική περίοδο του Τζον, στο Revolution 1 (που λίγο αργότερα, τα out άλλαξαν με in, για όσους και όσες γνωρίζουν).

Εν τέλει, το White Album (που δεν λεγόταν καν έτσι, η επίσημη καταγραφή του είναι συνώνυμη της μπάντας- The Beatles) δεν ήταν απλά ένα μουσικό δημιούργημα, αλλά ένας ορισμός του state of the art, αλλά ταυτόχρονα και ενός έργου που οι διαστάσεις του, θα χωρούσαν και ό,τι θα δημιουργούνταν αργότερα.

Μπορεί να διαβάζονται υπερβολικά όλα αυτά, αλλά είναι απόλυτα ακριβή. Σε αυτό δεν συντελούν διάφορες παραξενιές, όπως για παράδειγμα ότι πολλοί και πολλές «άκουσαν» πράγματα που ήθελαν στον δίσκο, όπως πχ ο Τσαρλς Μάνσον ή ότι ο δίσκος πήρε καλή κριτική ακόμα και από τον Οσερβατόρε Ρομάνο, το επίσημο όργανο του Βατικανού, ταυτόχρονα με την κατάταξή του στα 50 βαρύτερα άλμπουμ όλων των εποχών στο «μεταλλικό» Kerrang!

Συντέλεσαν όμως οι συνδυασμένες ιδιοφυίες του Τζον, του Τζορτζ, του Πολ και του Ρίνγκο, υπό την καθοδήγηση του Τζορτζ Μάρτιν.

Ήδη, η μπάντα είχε πάρει την κάτω βόλτα. Σε δύο χρόνια δεν θα υπήρχαν ως σύνολο, αλλά θα είχαν προλάβει να βγάλουν άλλους δύο τρομερούς δίσκους. Το White Album ωστόσο θα μείνει στην αιωνιότητα, ακόμα και όταν θα υπάρχουν (;) άνθρωποι που δεν ξέρουν ποιοι είναι οι Beatles.

Ζακ Τουρνέρ

Από τους ιδιαίτερα αγαπημένους σκηνοθέτες στις τάξεις των φανατικών σινεφίλ και των μελετητών του κινηματογράφου, ο γεννημένος στο Παρίσι και ανθρωπένος στο Χόλιγουντ, Ζακ Τουρνέρ κατάφερε μέσα από τις ταινίες χαμηλού προϋπολογισμού -κυρίως στις δεκαετίες 40 και 50, που κυρίως του ανέθεταν, να δημιουργήσει το δικό του προσωπικό στυλ, να σηματοδέψει ανεξίτηλα το σινεμά του μεταφυσικού και να επηρεάσει πολλούς νεώτερους συναδέλφους του, από τον Μάρτιν Σκορσέζε μέχρι τον Πολ Σρέιντερ, παρότι δεν κέρδισε ποτέ τη θέση που του άξιζε στο πάνθεον των μεγάλων δημιουργών.

Ο Ζακ Τουρνέρ, μπορεί να θεωρείται «Αμερικάνος» σκηνοθέτης, αλλά μαζί του έφερε από την Ευρώπη κάτι που δύσκολα βρίσκεις στον αμερικάνικο κινηματογράφο: τις δεύτερες ή ακόμη και τις τρίτες σκέψεις ενός δημιουργού, που υπάρχουν κάτω από την επιφάνεια. Μπορεί να μην απέρριπτε εύκολα κανένα σενάριο που του δινόταν, αλλά πάντα στις ταινίες του ήταν διακριτό το πνεύμα του σκηνοθέτη, το άγγιγμα ενός σκεπτόμενου καλλιτέχνη, που δεν έλεγε πολλά και άφηγε το έργο του να μιλήσει, να δημιουργήσει τροφή για σκέψη. Είναι χαρακτηριστικό ότι οι ιστορίες των ταινιών του, που κυριεύονταν από το μεταφυσικό, το υπερφυσικό ή

και τον ψυχολογικό τρόμο, δεν έμεναν στην επιφάνεια, στον εντυπωσιασμό, στο σασπένς, αλλά εξέφραζαν την πραγματική του αγωνία για τις ανθρώπινες αγωνίες. Άλλωστε, κυρίαρχη προβληματική του αποτέλεσε η έννοια του μύθου και της πραγματικότητας, δουλεύοντας περιτέχνα πάνω στη διασταύρωση του ορθολογικού με το παράλογο. Ο Τουρνέρ, πίστευε στο μεταφυσικό και αναδείκνυε τον τρόμο με απόλυτη κινηματογραφική λιτότητα, πάντρευε το δράμα με τον υποβλητικό λυρισμό, διατηρούσε τις αποστάσεις από τους χαρακτήρες του και απέφευγε τη χειραγώγηση του θεατή, όπως ο διάβολος το λιβάνι.

Μάστορας του ασπρόμαυρου, ο Τουρνέρ δημιουργούσε μία απόκοσμη ηρεμία, ενώ η σκηνοθεσία του, σχεδόν πάντα υπαινικτική, θα λάμβανε εξπρεσιονιστικές διαστάσεις, με τις έντονες φωτοσκιάσεις, τα ημιτόνια του γκριζου και του μαύρου, που θα τόνωναν περαιτέρω την αντίθεση λογικής και παράλογου. Όλα ταιριαστά και μελετημένα, με μία σκηνοθετική οικονομία, στα όρια της τσιγκουνιάς, αναδεικνύουν την υπαρξιακή αναζήτηση των αμφίσημων ηρώων του και των διφορούμενων καταστάσεων που πρέπει να αντιμετωπίσουν.

Με αφορμή τα 120 χρόνια από τη γέννησή του (12 Νοεμβρίου 1904) είναι μία ευκαιρία να ανακαλύψουμε την αξιοπρόσεκτη καταγωγή του, τα πρώτα του βήματα και τις καλύτερες στιγμές του στον κινηματογράφο, με δεδομένο ότι ήταν από τους σκηνοθέτες που απλώς δούλευαν σε αυτό που αγαπούσαν.

Από το Παρίσι όπου γεννήθηκε, θα βρεθεί στις Ηνωμένες Πολιτείες το 1914, σε ηλικία 10 χρόνων, μαζί με τον πατέρα του, ο οποίος στην εποχή του ήταν πρωτοπόρος και καταξιωμένος σκηνοθέτης και είχε προτάσεις για να εργαστεί στα μεγάλα στούντιο του Χόλιγουντ, αφού πέρασε πρώτα από τη Νέα Υόρκη. Ο πατέρας του, από γραφίστας και εικονογράφος περιοδικών σύντομα θα στραφεί στην ανακάλυψη της εποχής, τον κινηματογράφο, αποκτώντας τεράστια φήμη. Καινοτόμος και τολμηρός θα σκηνοθετήσει μόνος τις ταινίες του, χρησιμοποιώντας σημαντικούς Γάλλους αστέρες της εποχής, ενώ από το 1915 θα μπει στην αμερικάνικη κινηματογραφική βιομηχανία. Ο Μορίς Τουρνέρ, που θαύμαζε τον Ντέιβιντ Γουόρκ Γκρίφιθ, ήταν μια σημαντική και σεβαστή προσωπικότητα στον χώρο και ιδρυτικό μέλος της Ένωσης Σκηνοθετών Κινηματογράφου της Ανατολικής Ακτής.

Η ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΟΝ ΒΑΛ ΛΙΟΥΤΟΝ

Με την ώθηση του πατέρα του, ο Ζακ Τουρνέρ θα μπει στα στούντιο της MGM δουλεύοντας από διάφορα πόστα, από παιδί για όλες τις δουλειές και μοντέρ έως βοηθός σκηνοθέτη, ενώ γύρισε και αρκετές μικρού μήκους ταινίες. Το 1939, θα λάβει το βάπτισμα του πυρρός γυρίζοντας την πρώτη του μεγάλου μήκους χολιγουντιανή παραγωγή, το αστυνομικό δράμα «They All Come Out», με τους Τομ Νιλ και Ρίτα Τζόνσον, χωρίς ιδιαίτερη επιτυχία. Ωστόσο, τρία χρόνια μετά, η γνωριμία του με τον ιδιοφυή παραγωγό Βαλ Λιούτον της RCO, θα ήταν καθοριστική για την πορεία του στο σινεμά. Μαζί θα έδιναν άλλη πνοή στο σινεμά του τρόμου, μέσα από ταινίες χαμηλού προϋπολογισμού.

Στην πρώτη τους κίολας παραγωγή, το πε-

Ανατριχίλες

Με τον Λιούτον θα συνεργαστούν, μεταξύ άλλων - σε δυο ακόμη εμβληματικές ταινίες τρόμου, με πρώτη και καλύτερη την παραγωγή του 1943 «Περπάτησα με Ένα Ζόμπι», με την πρωταγωνίστρια Κρίστιν Γκάρντον στο ρόλο μίας νεαρής νοσοκόμας να ανακαλύπτει τις θανάσιμες συνέπειες του βουντού και της νεκρανάστασης. Ο Τουρνέρ θα μας υποβάλει στον τρόμο, χωρίς να βλέπεις κάτι τρομαχτικό, αλλά δίνοντας ερεθίσματα, που εγκαθίστανται στο υποσυνείδητο και μία αδιόρατη απειλή, που δημιουργεί εσωτερικές ανατριχίλες. Ταυτόχρονα, θα σχολιάσει, με έναν εκπληκτικό υποδόριο τρόπο, τον αγγλικό επεκτατισμό. Επίσης, θα κάνουν μαζί το θαυμάσιο και αλληγορικό φιλμ «Ο Άνθρωπος Λεοπάρδαλη», με στόρι μία λεοπάρδαλη να απειλεί το Νέο Μεξικό, αλλά ίσως δεν είναι το μόνο σαρκοβόρο πλάσμα που αφήνει πίσω του κατακρεουργημένα πτώματα στους δρόμους της πόλης. Πρωταγωνιστούν οι Τζιν Μπρουκς και Ντένις Ο' Κιφ.

ρίφημο και κλασικό πλέον, «Cat People», θα δώσουν το στίγμα τους και θα ανοίξουν ένα νέο κεφάλαιο στο αμερικάνικο σινεμά. Τεράστια εμπορική και καλλιτεχνική επιτυχία, αποδεικνύοντας ότι τα χρήματα στο σινεμά δεν είναι πανάκια, όπως νομίζουν οι περισσότεροι. Στην εξαιρετική ταινία, που πρωταγωνιστούν οι Σιμόν Σιμόν (πανέμορφη και αλησμόνητη), Μαρκ Ρόμπσον, Κεντ Σμιθ και Τομ Κόνγουεϊ, ένας αρχαίος θρύλος προκαλεί την εμμονή σε μια γυναίκα ότι θα μεταμορφωθεί σε πάνθηρα αν γνωρίσει το ερωτικό πάθος ή τη ζήλια.

ΤΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΜΥΑΛΟ

Για να κατανοήσουμε καλύτερα το πνεύμα των ταινιών του Τουρνέρ θα πρέπει να σταθούμε στα δικά του λόγια: «Τίποτα δεν είναι πιο εντυπωσιακό από το ανθρώπινο μυαλό. Ο φόβος, ο τρόμος, η φρίκη είναι

μέσα μας. Δικαιολογημένα ή όχι, όλοι μας κουβαλάμε ένα αίσθημα ενοχής. Η κακία κυλάει στο αίμα μας, ακόμα κι αν έχουμε μάθει να την ελέγχουμε. Καλή ταινία τρόμου είναι εκείνη που ξυπνάει αυτά τα πρωτόγονα μας ένστικτα.»

ΑΜΑΡΤΩΛΟΙ ΚΑΙ ΔΟΛΟΦΟΝΟΙ

Όμως, ο Ζακ Τουρνέρ, δεν θα τυποποιηθεί, ούτε θα καθίσει στις δάφνες των επιτυχιών και δημοφιλών ταινιών τρόμου και θα ανοιχτεί σε πολλά κινηματογραφικά είδη, από φιλμ νουάρ, θρίλερ και κατασκοπικές περιπέτειες έως γουέστερν, μερικά απ' τα οποία ήταν και τα κλασικά σήμερα «Wichita», «Stars in My Crown» και «Canyon Passage». Θα γυρίσει δύο από τα καλύτερα φιλμ νουάρ, τα αριστουργηματικά «Αμαρτωλοί και Δολοφόνοι», με τον Ρόμπερτ Μίτσαμ, στον πρώτο

του μεγάλο ρόλο και «Berlin Express» με τους Ρόμπερτ Ράιαν και Μερλ Όμπερον, να πρωταγωνιστούν στο φυσικό σκηνικό της βομβαρδισμένης μεταπολεμικής Γερμανίας, σε ένα θρίλερ κατασκοπείας, με πλάνα βαθιάς γνώσης της ιστορίας, δράση και ανατροπές με πολιτικές προεκτάσεις.

Ο Τουρνέρ θα γυρίσει ακόμη αρκετές ταινίες, πάντα με τον δικό του χαρακτηριστικό τρόπο και τη δική του οπτική, είτε πρόκειται για περιπέτειες είτε για γουέστερν, μέχρι τα μέσα της δεκαετίας του '60 όταν θα αποσυρθεί από το σινεμά και θα αποτραβηχτεί ήσυχα στο Παρίσι, όπου θα αφήσει την τελευταία του πνοή στις 19 Δεκεμβρίου του 1977. Για να έρθουν οι επόμενες δεκαετίες και το έργο του να επανεκτιμηθεί - ειδικά από τους Ευρωπαίους - και να μπει στο βάθρο που του αξίζει - έστω και αν το Χόλιγουντ δεν το τίμησε ποτέ.

Τι σημαίνει η επιστροφή Τραμπ στον Λευκό Οίκο για την ΕΕ

Κατά τη διάρκεια διήμερων συναντήσεων στη Βουδαπέστη, λιγότερο από 24 ώρες μετά τη νίκη του Ντόναλντ Τραμπ, οι Ευρωπαίοι ηγέτες υποσχέθηκαν μεγαλύτερη ενότητα, ισχυρότερη άμυνα και πολύ μεγαλύτερη οικονομική ανταγωνιστικότητα.

Όμως η επικείμενη επιστροφή του Τραμπ στον Λευκό Οίκο περιπλέκει σε μεγάλο βαθμό τα πράγματα για την ΕΕ, εγείροντας την πολύ πραγματική προοπτική της απότομης διακοπής της αμερικανικής υποστήριξης προς την Ουκρανία και το ΝΑΤΟ, καθώς και αυτό που σίγουρα θα αποδειχθεί ένας οικονομικά καταστροφικός εμπορικός πόλεμος.

Έρχεται, επίσης, όταν η ΕΕ αγωνίζεται ήδη να συμφωνήσει σε συλλογικές απαντήσεις στα προβλήματά της, συμπεριλαμβανομένων των απαραίτητων νέων χρηματοδοτικών εργαλείων.

Οι ηγέτες, οι οποίοι προτρέπονται από τον Γάλλο πρόεδρο Εμανουέλ Μακρόν να μην συμπεριφέρονται ως αδύναμα «φυτοφάγα» στην παγκόσμια σκηνή όπου κυριαρχούν αρπακτικά «σαρκοφάγα», υποσχέθηκαν να «αναλάβουν μεγαλύτερη κοινή ευθύνη» για την ευρωπαϊκή ειρήνη και ασφάλεια. Αντιμέτωποι με την απειλή των προστατευτικών εμπορικών πολιτικών «πρώτα η Αμερική», υποσχέθηκαν επίσης να μειώσουν τα εμπόδια στην καινοτομία, να μειώσουν δραστικά τη γραφειοκρατία (ιδίως για τις νεοσύστατες επιχειρήσεις), να αυξήσουν τις επενδύσεις, να διευκολύνουν την πρόσβαση στο κεφάλαιο και να αυξήσουν την παραγωγικότητα.

Ακόμη και ο οικοδεσπότης ο πρωθυπουργός της Ουγγαρίας και στενός σύμμαχος του Τραμπ, Βίκτορ Όρμπαν, συμφώνησε, λέγοντας ότι δεν υπήρξαν «έντονες διαφωνίες» (αν και πρόσθεσε ότι η νίκη του Τραμπ σημαίνει ότι η Ευρώπη θα πρέπει να επανεξετάσει τη στήριξή της στην Ουκρανία).

«Η εκλογική νίκη του Ντόναλντ Τραμπ στις ΗΠΑ έχει μόνο κακά νέα για την Ευρώπη», έγραψε ο ανώτερος συνεργάτης του Κέντρου Ευρωπαϊκής Πολιτικής Πολ Τέιλορ. «Το μόνο ερώτημα είναι πόσο άσχημα θα γίνουν. Οι Ευρωπαίοι θα υποφέρουν στρατηγικά, οικονομικά και πολιτικά».

Και ο Τραμπ 2.0 διαφαίνεται, ο Μακρόν - αναμφισβήτητα ο ηγέτης της ΕΕ με τις μεγαλύτερες φιλοδοξίες για το μπλοκ - είναι μια

PETRA LÖW / PINTEREST

Η επικείμενη επιστροφή του Τραμπ στον Λευκό Οίκο περιπλέκει σε μεγάλο βαθμό τα πράγματα για την ΕΕ, εγείροντας την πολύ πραγματική προοπτική της απότομης διακοπής της αμερικανικής υποστήριξης προς την Ουκρανία και το ΝΑΤΟ, καθώς και αυτό που σίγουρα θα αποδειχθεί ένας οικονομικά καταστροφικός εμπορικός πόλεμος.

κουστή πάπια από τότε που έχασε τις πρώτες βουλευτικές εκλογές του Ιουλίου και η Γερμανία βρίσκεται σε πολιτική αναταραχή μετά την κατάρρευση του συνασπισμού του Όλαφ Σολτς την περασμένη εβδομάδα.

Όπως ανέφερε η Kate Connolly, η συμμαχία μεταξύ των Σοσιαλδημοκρατών, των Πρασίνων και του φιλελεύθερου κόμματος των Ελεύθερων Δημοκρατών του Σολτς κατέρρευσε μετά από μια μακροχρόνια διαμάχη για το πώς θα καλυφθεί μια τρύπα πολλών δισεκατομμυρίων ευρώ στον προϋπολογισμό του επόμενου έτους.

Ο συνασπισμός ήταν «πάντα ένα περίεργο ζευγάρι», σημείωσε ο Philip Oltermann, αποτελούμενο από «τρία κόμματα με αρκετά διαφορετική ιστορία και διαφορετικές προτεραιότητες». Αλλά η δημοσιονομική πολιτική για την οποία έπεσε παραμένει - και θα συνεχίσει να αποτελεί μεγάλο πονοκέφαλο για την Ευρώπη.

Το «φρένο χρέους» της Γερμανίας, το οποίο περιορίζει το δημοσιονομικό έλλειμμα στο 0,35% του ΑΕΠ, εγγράφηκε στο σύνταγμα της το 2009, και με την Ένωση Χριστιανοδημοκρατών να προηγείται στις δημοσκοπήσεις, η επόμενη κυβέρνηση είναι πιθανό να έχει συντηρητική ηγεσία και είναι απίθανο να το εγκαταλείψει (αν και μπορεί να το μεταρρυθμίσει).

Ο Σολτς επιβεβαίωσε ότι η μεγαλύτερη οικονομία της ΕΕ θα προσέλθει στις κάλπες στις 23 Φεβρουαρίου για μια ψηφοφορία που θα διαδραματίσει καθοριστικό ρόλο στον καθορισμό «του μέλλοντος του οικονομικού μοντέλου της Γερμανίας και της Ευρώπης ... στη νέα εποχή του Τραμπ».

Ο Σολτς ζήτησε από το κοινοβούλιο «για το καλό της χώρας, να συνεργαστεί μέχρι τις εκλογές», επιμένοντας ότι η κυβέρνησή του θα συνεχίσει το έργο της παρά το γεγονός ότι είναι κυβέρνηση μειοψηφίας μετά την αποχώρηση του κόμματος των Ελεύθερων Δημοκρατών. Δεν θα καταφέρει να κάνει πολλά πράγματα.

Η εκκρεμότητα στο Βερολίνο «θα αφήσει ένα πολιτικό κενό στη Γερμανία για μήνες, ακριβώς τη στιγμή που η ΕΕ χρειάζεται αποφασιστική ηγεσία», παρατήρησε ο Τέιλορ. Και αν η νέα κυβέρνηση δεν «ξεφύγει από τον δημοσιονομικό ζουρλομανδύα», η ήδη παραπαίουσα οικονομία της χώρας «θα πεθάνει υγιής - και η Ευρώπη θα παρυσυρθεί μαζί της».

THE GUARDIAN/JON HENLEY

